

Skärgårdskryssare är regelbåtar och finns i flera olika klasser. De tidiga skärgårdskryssarna ritades med gaffelrigg, men idag är det bara ett fåtal av de båtar som finns kvar som har behållit ursprungsriggen.

Fågel blå, en R6:a från 1937 byggd av Tore Holm och beställd av redaren Sven Salén. Redan året därpå deltog Fågel blå i kappseglingar om Guldpokalen utanför Long Island på USA:s ostkust.

Regelbåtar

Regelbåtar kallas alla de båtar som är konstruerade efter en mät- eller konstruktionsregel eller som i efterhand är inmätta och klassade efter en regel. Här tar vi upp de vanligaste regelbåtarna som du kan stöta på i Sverige. Med varje regel har det funnits ett syfte att skapa en viss typ av båt, inte sällan som en reaktion på en tidigare trend bland båtkonstruktörerna. Vissa regler har ett uttalat mål att skapa snabba båtar, medan andra kommit till för att främja sjösäkerhet eller för att göra det möjligt att bygga båtar relativt billigt. Inga regelbyggda båtar är identiska. Varje båts konstruktör har försökt skapa sin idealbåt inom de givna ramarna.

R-båtar

R-båtarna är 1900-talets verkliga kappseglingsbåtar. Det var med R-regeln som den första riktigt stora internationella tävlingsklassen skapades. Båtarna ger ett värdigt intryck och är byggda som kappseglingsmaskiner utan störande inredning eller annan bekvämlighet. Ägarna till R-båtar är ofta kappseglingssentusiaster som gärna framhåller att R-båtar är originalen som senare båttypen relaterar till.

I England började man år 1906 dra upp riktlinjer för en ny mätregel för kappseglingsbåtar lämpade för alla vatten under alla förhållanden. Seglingsvärlden skulle enas om ett gemensamt system för att möjliggöra rättvisa kappseglingar och få fram säkra, stadiga och snabbseglande båtar. Regeln fick namnet R-regeln efter engelskans ”rating”. I Sverige och

på många andra håll antogs den 1907 efter viss diskussion och den används fortfarande (reviderad bland annat 1919 och 1933). Det finns än idag gott om R-båtar i Sverige, men det byggs i princip inga nya i trä eftersom det skulle bli alltför dyrt. R-båtar är gedignare än många andra båttypen och tar längre tid att bygga. De var dyra även på sin tid, så dyra att flera andra regelbåtstyper utvecklades just med syfte att få fram billigare alternativ.

R-regeln är relativt komplicerad och tar hänsyn till längd, bredd, skrovomfång, segelyta och fribord. Den ger långa, smala och stadiga båtar med relativt höga fribord och en längd i vattenlinjen som stämmer någorlunda överens med namnet på klassen. En R6:a är drygt 6 meter lång, en R8:a drygt 8 meter och så vidare. Så var tanken, men med tiden visade